

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/291/2018
Identifikačné číslo spisu: 1313228784
Dátum vydania rozhodnutia: 31.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Petříková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1313228784.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ A. S., bývajúceho v O. a 2/ Y. O., bývajúceho v P., zastúpeného JUDr. Jindřichom Stoszecom, advokátom so sídlom v Bratislave, Černyševského č. 26, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 45 C 114/2014, o dovolaní žalobcu 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. mája 2017 sp. zn. 3 Co 114/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 22. septembra 2015 č. k. 45 C 114/2014-300 žalobný návrh zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobcovia sa domáhali uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 24 350,18 € s 8,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 20 142,85 € od 1. augusta 2013 do zaplatenia a žalobcovi 2/ sumu 24 350,18 € s 8,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 20 142,85 € od 1. augusta 2013 do zaplatenia a náhradu trov konania vzhľadom k tomu, že podľa ich názoru im nárok na náhradu škody vznikol v súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora X.. J. M. v exekučných konaniach vedených pod sp. zn. EX 34325/2010, 8Er/21/2010, EX 35787/2010 a 7Er/514/2010. Žalovaná im listom z 31. júla 2013 oznámila, že ich žiadosť posúdila ako nedôvodnú, nakoľko vo veci neboli splnené zákonné predpoklady vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej výkonom verejnej moci. Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že žalobcovia nepreukázali, že by v konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu súdneho exekútora, keď v odôvodnení žaloby iba skonštatovali, že súdny exekútor neurobil potrebné úkony, aby zabránil predaju nehnuteľnosti a tak zabezpečil vymoženie pohľadávok žalobcov, keď nezriadil exekučné záložné právo, aj keď to žalobca 1/ navrhol, v dôsledku čoho došlo ešte pred jeho vydaním k predaju nehnuteľností na dobrovoľnej dražbe. Súd prvej inštancie uviedol, že už v čase začatia exekučných konaní proti povinnej (A. S., ktorá bola vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV XXX k. ú. Z.) boli tieto nehnuteľnosti zaťažené záložným právom v prospech záložného veriteľa

Československej obchodnej banky a.s. na základe záložnej zmluvy z 15. januára 2009. Z oznámenia o výsledku dobrovoľnej dražby, ktorá bola zverejnená v obchodnom vestníku v čiastke 14D/2011 mal súd prvej inštancie za preukázané, že na základe návrhu banky ako záložného veriteľa bola 18. januára 2011 vykonaná dobrovoľná dražba nehnuteľností vo vlastníctve povinnej, s ohľadom na uvedené skonštatoval, že nebolo možné predpokladať, že po uspokojení pohľadávky banky by zostatok z výťažku dražby postačoval na uspokojenie pohľadávok žalobcov. Zdôraznil, že ak by aj súdny exekútor zriadil exekučné záložné právo, pohľadávky žalobcov by boli uspokojované až v tretej skupine po súdnych trovách a trovách exekúcie a po pohľadávkach bánk z hypotekárnych úverov. Vo vzťahu k tvrdeniam žalobcov, že žalobca 1/ podal návrh na zriadenie exekučného záložného práva na majetok povinnej a súdny exekútor neurobil potrebné úkony, aby zabránil predaju predmetnej nehnuteľnosti súd prvej inštancie argumentoval tým, že ako už bolo konštatované, nehnuteľnosť povinnej bola zaťažená záložným právom ČSOB a.s.; bola vykonaná dobrovoľná dražba, ktorá sa ale uskutočnila pred vydaním uznesenia o zamietnutí námietok povinnej voči exekúcii. Vo vzťahu k žalobcovi 2/ uviedol, že tento súdному exekútorovi takýto návrh na zriadenie exekučného záložného práva nepodal, a preto nebol splnený zákonný predpoklad na posudzovanie nároku na náhradu škody na základe nesprávneho úradného postupu súdneho exekútora z dôvodu nezriadenia exekučného záložného práva, keďže exekučné záložné právo na nehnuteľnosť zapísanú v katastri nehnuteľností možno zriadiť len na návrh oprávneného podľa § 167 ods. 2 Exekučného poriadku. Poznamenal, že správnosť postupu súdneho exekútora konštatovala aj Slovenská komora exekútorov. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalobcovia nepreukázali, že im vznikla škoda, za ktorú považoval súd prvej inštancie ujmu spočívajúcu v neuspokojenej pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi, ktorej náhradu požaduje od štátu ako subjektu zodpovedného za nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci. Táto škoda však nevzniká už v okamihu splatnosti pohľadávky, resp. omeškania dlžníka, ale až okamihom, keď sa právo veriteľa na plnenie proti dlžníkovi stalo fakticky nevymáhateľným (v tejto súvislosti dal do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu SR zo dňa 26.11.2009, sp. zn. III. ÚS 361/09). Aby bol splnený tento zákonný predpoklad musí škoda existovať najneskôr v dobe, keď súd o uplatnenom nároku rozhoduje. Ak neexistuje škoda v dobe rozhodovania súdu o uplatnenom nároku na jeho náhradu, bol nárok uplatnený predčasne, čo má za následok zamietnutie žaloby bez toho, aby bolo potrebné sa zaoberať splnením ďalších predpokladov zodpovednosti za škodu. Súd prvej inštancie uzavrel, že exekučné konania, v rámci ktorých si žalobcovia uplatňujú svoje pohľadávky voči dlžníčke, stále prebiehajú, exekúcia sa realizuje zrážkami zo mzdy povinnej, a ak by aj tieto exekučného konania z dôvodu nemajetnosti povinnej boli zastavené, pohľadávky žalobcov sa nestanú nevymáhateľnými skôr, ako uplynutím desať ročnej lehoty odo dňa vzniku exekučného titulu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016; ďalej len „O.s.p.“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 25. mája 2017 sp. zn. 3 Co 114/2016 rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní žalobcu 2/ napadnutej časti potvrdil a žalovanej priznal proti žalobcovi 2/ plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania. S poukazom na súdom prvej inštancie správne vyhodnotenie nesplnenia ani jedného z kumulatívne stanovených podmienok pre založenie objektívnej zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. odvolací súd skonštatoval správnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, pričom sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením. K námietkam žalobcu 2/ odvolací súd poznamenal, že ako správne konštatoval aj súd prvej inštancie, vo vzťahu k žalobcovi 2/ nebol splnený zákonný predpoklad na posudzovanie nároku na náhradu škody na základe nesprávneho úradného postupu súdneho exekútora z dôvodov nezriadenia exekučného záložného práva, keďže exekučné záložné právo na nehnuteľnosť zapísanú v katastri nehnuteľností možno zriadiť len na návrh oprávneného podľa § 167 ods. 2 Exekučného poriadku. Uviedol, že súdny exekútor nepochybil ani v tom, že neinformoval žalobcu 2/ ako oprávneného, že bude vykonaná dražba nehnuteľného majetku povinnej podľa zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách; dražobné spoločnosti nie sú zo zákona povinné informovať exekučné úrady o konaní dobrovoľnej dražby, aby sa na nej oprávnení mohli zúčastniť. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) potvrdil. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca 2/ (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil s poukazom na § 421 ods. 1 písm. b/ CSP s prihladením na § 432 ods.

1 CSP. Uviedol, že súd prvej inštancie a rovnako tak odvolací súd ustálili podstatné argumenty pre rozhodnutie vo veci na tom základe, že konajúci exekútor neporušil žiadnu povinnosť uloženú mu zákonom a že žalobcom nevznikla škoda, pretože exekúcia nebola ukončená. Poznamenal, že Okresný súd Dunajská Streda rozhodoval o námietkach povinnej proti exekúcii po vyše 2 a pol roku od predloženia veci súdnym exekútorom, pričom konanie o námietkach povinného proti exekúcii nemajú oprávnený ani jeho právny zástupca možnosť ovplyvniť. Podľa názoru dovolateľa tak bolo povinnosťou súdneho exekútora vyriešiť prietahy v konaní sťažnosťami na prietahy v konaní. Nie je tak rozhodujúce, či právny zástupca žalobcu 2/ podal alebo nepodal návrh na zriadenie exekučného záložného práva, pretože konajúci exekútor mohol podať návrh na zápis exekučného záložného práva až po právoplatnosti rozhodnutia súdu o námietkach povinnej, teda až po 18. novembri 2013, pričom dražba majetku povinnej prebehla 18. januára 2011. Konštatoval, že na základe uvedeného tak jednoznačne vyplýva, že pochybili Okresný súd Dunajská Streda, keď nerozhodol o námietkach povinnej po dobu viac ako 2 a pol roka a rovnako tak súdny exekútor, keď svojou pasivitou tento stav pripustil, resp. nevyužil zákonné prostriedky na jeho odstránenie. Uviedol, že nemôže ísť na ťarchu oprávneného pochybenie súdu a pasivita súdneho exekútora, keď v príčinnej súvislosti s týmito vadami je zmarený účel exekúcie. Poukázal na to, že postupom súdov bolo prelomené jeho právo garantované Ústavou Slovenskej republiky, nakoľko konajúce súdy neprihliadli pri rozhodovaní na § 6 ods. 1 a § 12 ods. 5 Exekučného poriadku a § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a taktiež ustanoveniami § 181, § 220 ods. 2, § 384 a § 385 CSP. Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu 2/ písomne nevyjadřila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým je možné napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu pri splnení zákonom stanovených predpokladov a podmienok. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP) a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania, resp. predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie dovolaním napadnúť (úspešne). Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7.1. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7.2. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Žalobca 2/ v danom prípade vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

8.1. Aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho

právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, o d vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 216/2017, 4 Cdo 64/2018, 6 Cdo 113/2017, 7 Cdo 95/2017 a 8 Cdo 95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

9. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnou (nie skutkovú) hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, ktorú odvolací súd riešil a na jej riešení založil svoje rozhodnutie. Otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

9.1. Uvedený dôvod prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu predpokladá, že danú právnou otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Na rozdiel od doterajšej právnej úpravy v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, keď výlučne odvolací súd mohol vysloviť, že je v jeho rozhodnutí riešená otázka zásadného právneho významu, na ktorú samostatným výrokom pripustil dovolanie a dovolací súd nemal oprávnenie skúmať, či skutočne ide o otázku zásadného právneho významu, ale bol oprávnený preskúmať takéto rozhodnutie odvolacieho súdu iba v rámci pripustenej otázky, súčasná právna úprava dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania. Dovolací súd o tom, že dovolanie je z tohto dôvodu prípustné, nevydáva osobitné rozhodnutie, ale sám si posúdi túto otázku ako predbežnú a v prípade, že dospeje ku kladnému záveru, ide o prípustné dovolanie a dovolací súd bez ďalšieho preskúma napadnuté rozhodnutie a meritórne o ňom rozhodne. Predpokladom prípustnosti dovolania je dôsledné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom musí uviesť svoj názor na riešenie tejto právnej otázky (§ 393 ods. 2, 3 CSP). V konkrétnom prípade musí dovolateľ relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadná právna otázka nebola dovolacím súdom dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu a ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ (porovnaj Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., *Civilný sporový poriadok, Komentár*, Praha: C. H. Beck, str. 1382).

10. Dovolací súd zdôrazňuje, že v prípade absencie vymedzenia právnej otázky relevantnej podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa).

11. Z dovolania vyplýva, že dovolateľ vytýka odvolaciemu súdu viaceru nesprávnosť, sčasti namieta, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je podložené celkovým vykonaným dokazovaním. Z obsahu tohto mimoriadneho opravného prostriedku však nevyplýva, konkrétne ktorou „právnou“ otázkou (dovolacím súdom riešenou, dovolacím súdom ale dosiaľ neriešenou) bola podľa jeho názoru založená prípustnosť ním podaného dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Nie je povinnosťou dovolacieho súdu, aby si právnou otázku, ktorá mala byť riešená dovolacím súdom nesprávne, mal vyvodzovať sám. Naopak jej riadne vymedzenie, t. j. jasné formulovanie, je povinnosťou strany, ktorá je v dovolacom konaní povinne zastúpená advokátom ako kvalifikovaným právnym zástupcom. Jasne formulovaná právna otázka má v prvom rade naznačiť riešenie daného prípadu požadované stranou a v druhom rade potom jej znenie predstavuje všeobecný právny záver aplikovateľný v obdobných prípadoch v budúcnosti. Dovolateľ v dovolaní zákonným spôsobom nevymedzil právnou otázku, ktorú by dovolací súd vo svojej rozhodovacej praxi neriešil. V dôsledku nevymedzenia právnej otázky relevantnej v zmysle tohto ustanovenia neboli dané predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu.

12. Dovolací súd zdôrazňuje, že nesprávne zistenie skutkového stavu nie je podľa CSP dovolacím dôvodom. Dovolací súd ani nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože

je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Táto viazanosť zisteným skutkovým stavom je nevyhnutným predpokladom pre skúmanie správnosti právneho posúdenia vecí, pretože podstatou právneho posúdenia vecí je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Uplatnenie dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie vecí, predpokladá spochybnenie správnosti riešenia právnych otázok odvolacím súdom (nie otázok skutkových), preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie vecí odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu.

13. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca 2/ nevymedzil uplatnený dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP, dovolací súd odmietol jeho dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

14. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.